

Radošā NEDarbnīca NVO līderiem

„Radošums un inovācija NVO sektora kapacitātes stiprināšanai”

2012.gada 19.maijā plkst 09:00 – 16:00, Upeslejas, Stopiņu novads

Pasaulē vadošie ekonomisti norāda, ka šobrīd notiek pāreja no zināšanu ekonomikas uz radošo ekonomiku – attīstības modeli, kur centrā ir cilvēks un viņa radošās izpausmes.

Aizvien vairāk nevalstisko organizāciju ir pārliecinājušās, ka atbilde XXI gadsimta izaicinājumiem sabiedrisko mērķu sasniegšanā ir ne tikai ārējā finanšu atbalsta pieejamība, bet arī iziešana „ārpus ikdienas rāmjiem” – organizāciju DARBINIEKU RADOŠO RESURSU APZINĀŠANA UN INOVĀCIJA – tas jauns domāšanas veids un XXI gadsimta dzinējspēks pilsoniskas sabiedrības attīstībai. NVO spēja iepazīt savus iekšējos resursus un izmantot tos radošu risinājumu izstrādei ir priekšnoteikums organizācijas ilgtspējīga darbības modeļa izveidei un nostiprināšanai, kā arī sociālās spriedzes mazināšanai sabiedrībā.

Nāc, izmēri savu radošuma līmeni un apgūsti metodes tā savaldīšanai!

NEDarbnīcas mērķis: palīdzēt NVO apzināt savu iekšējo radošo potenciālu, padarīt to dinamiskāku un pielietot biedrību mērķu sasniegšanai, kā arī lai izveidotu ilgtspējīgu organizācijas darbības modeli, kas balstīts uz cilvēku radošajiem resursiem.

Kādēļ ir vērts apmeklēt NEDarbnīcu: tās ietvaros tiek izmantotas radošās domāšanas metodes, kuru rezultātā nereti veidojas radoši risinājumi, kas balstīts uz cilvēku kompetencēm un radošām izpausmēm un kam nav nepieciešami ievērojami finanšu līdzekļi.

Mērķauditorija: motivēti un sadarbībai atvērti NVO līderi.

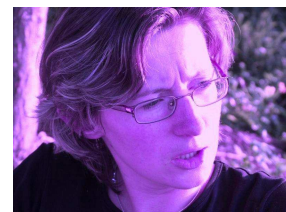
Apmācību rezultātā dalībnieki spēs patstāvīgi:

- apzināt savus iekšējos radošos resursus jaunām iespējām,
- izmantot radošuma un inovācijas elementus savas organizācijas kapacitātes stiprināšanai,
- apgūt radošās domāšanas metodes radošiem un ilgtspējīgiem finanšu stabilitātes risinājumiem un organizācijas vērtības celšanai, kā arī sociālās uzņēmējdarbības attīstībai,
- pielietot efektīvas prezentāciju tehnikas partneru pārliecināšanai.

Mācību metodes: ievadlekcijas, labās prakses piemēri Latvijā, praktisks darbs komandās, rezultātu prezentācija.

APMĀCĪBAS VADA: Vita Brakovska, MBA

- pieredze NVO sektorā kopš 2001.gada
- praktiska pieredze individuālo radošo uzņēmējspēju veicināšanā
- inovācijas atbalsta instrumentu izstrāde un ieviešana
- atbalsta piesaiste inovatīvu ideju agrīnā attīstības stadijā
- starptautiska pieredze radošās domāšanas rosināšanā Krievijā un Turcijā
- intensīva apmācību pieredze darbā ar publisko, privāto un akadēmisko sektoru
- Eiropas Komisijas atzinība par LIAA inovatīvo biznesa ideju konkursa „Ideju kauss” ieviešanu
- Britu padomes radošās domāšanas metodoloģijas „Nākotnes pilsētas spēle” sertificēta vadītāja

Vitas pakalpojumus izmantojuši: Nordea banka, AAS Balta, SIA Lattelecom, Britu padome, Rīgas Tehniskā universitāte, Daugavpils Universitāte, Biznesa augstskola "Turība", Pašvaldību mācību centri Rīgā un Daugavpilī, Pieaugušo izglītības centri Cēsīs un Dobelē, plānošanas reģionu administrācijas u.c. Plašāka informācija pieejama www.zinis.lv un www.brakovska.lv

Radošā NEdarbnīca NVO līderiem

„Radošums un inovācija NVO sektora kapacitātes stiprināšanai”

2012.gada 19.maijā plkst 09:00 – 16:00, Upeslejas, Stopiņu novads

- 08:45 – 09:00** Dalībnieku reģistrācija
- 09:00 – 09:15** Ievads - ieskats programmā, iepazīšanās ar eksperti un dalībniekiem
- 09:15 – 10:15** Radošums un inovācija kā rīks NVO ilgtspējīgai attīstībai
- ▶ Radošuma nozīme jeb „Lai ko tu domātu, domā CITĀDI!”
 - ▶ Radošums un inovācija NVO sektorā – mīti un patiesība
 - ▶ „Eža kažociņš” – konkurētspēja XXI gadsimtā
 - ▶ Labās prakses piemēri Latvijā un ārvalstīs
 - ▶ Argumenti sabiedrības iesaistei radošā darbībā
- 10:15 – 10:40** Praktisks darbs komandās: „Ortodoksālā metode” – kā praktiski kļūt radošam!
- 10:40 – 11:00** Kafijas pauze
- 11:00 – 11:30** Mana un komandas loma organizācijas ilgtspējīga darbības modeļa izveidē
- ▶ Priekšnoteikums izaugsmei XXI gadsimtā – inovācijas kultūra
 - ▶ Organizācijas darbinieku radošo resursu patiesā cena
 - ▶ Komandas loma NVO misijas un pakalpojumu vērtības celšanā
 - ▶ Vai mums ir „zelta” komanda?
- 11:30 – 12:00** Praktisks darbs komandās: „Mozaīkas metode” – organizācijas radošo resursu portfeļa izveidei
- 12:00 – 12:30** Prezentācijas prasmju pilnveidošana atbalstītāju pārliecināšanai
- ▶ Ko klausītājs sagaida no prezentācijas?
 - ▶ Efektīvu prezentāciju tehnikas (Elevator Pitch, Kawasaki, Pecha Kucha)
 - ▶ Biežāk pieļautās kļūdas projektu ideju prezentācijās
- 12:30 – 13:00** Pusdienas un pēcpusdienas izkustēšanās
- 13:00 – 13:30** Sociālā uzņēmējdarbība – XXI gadsimta NVO ilgtspējas modelis reģionos
- ▶ Pasaules „placinātāji/ video par XXI gadsimta tehnoloģiju attīstības ātrumu
 - ▶ NVO pakalpojumu pozicionēšana atbilstoši XXI gadsimta izaicinājumiem
 - ▶ Sociālās uzņēmējdarbības jēdziens
 - ▶ Sociālās uzņēmējdarbības modeļu labās prakses piemēri Latvijā un ārvalstīs
- 13:30 – 14:00** Praktisks darbs komandās: „Krustošanas metode”
- 14:00 – 14:20** Kafijas pauze
- 14:20 – 14:40** ABCD pieeja – darbs ar vietējiem resursiem ekonomisko aktivitāšu sekmēšanai
- ▶ „Kāpņu telpas” sindroms un veselīgas ambīcijas
 - ▶ Vietējo cilvēkresursu prasmju pozicionēšana atbilstoši XXI gadsimta iespējām
 - ▶ Kopienā pieejamo resursu kartēšana
- 14:40 – 15:20** Praktisks darbs komandās: „6-3-5” metode”
- 15:20 – 15:40** „Ceļa maize” NVO pakalpojumu pilnveidošanai un virzības sekmēšanai
- ▶ Viedās partnerības XXI gadsimtā
 - ▶ Komandu veidošanas platformas
 - ▶ 101 aizbaidinājums un kā ar to tikt galā
 - ▶ „Zivju paviljona pavēlnieki”
- 15:40 – 16:00** Pasākuma noslēgums un izvērtējums

Radošums un inovācija kā rīks NVO ilgtspējīgai attīstībai

Patiesība par radošumu

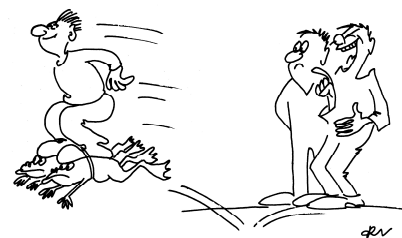
- ▶ Jēdziens vairāk kā 5000 gadu vecs
- ▶ *Homo sapiens* raksturīgākā īpašība
- ▶ Radošums nav bijis raksturīgs Neandertāliešiem
- ▶ Radošums piemīt visiem, tikai tiek apspiests ar pašu cilvēku uzskatiem (Michael Ray)
- ▶ Iekšējais cenzors – galvenais cilvēka pašcienas grāvējs ((Michael Ray)
- ▶ Radošums nav viens atklāsmes brīdis, kad dzimst spīdoša ideja. Radošums ir dzīvesveids

“**Dabas likums**”: ne katrs jaunievedums, ne katra radošuma izpausme sabiedrībai/ vadībai uzreiz ir saprotama un pieņemama!

Inovācijas kultūra ir vide, kurā cilvēki var brīvi izvērst un izpaust savas radošās, inovatīvās un biznesa uztveres īpatnības. Tā ir vide, kurā novatori (intrepreneurs) sabiedrībā ir **norma**, nevis izņēmums.

Radošuma ienaidnieki

- ▶ **bailes par savu tēlu** uz pārējo fona
- ▶ **ļaušanās** kopējai “straumei”
- ▶ nopietnība
- ▶ ļaunaušanās tikai uz **pieredzi**
- ▶ “**nav mana darīšana**”
- ▶ “lai tie **trakie** skrien”
- ▶ mēs mēdzam uzvesties kā **blusas**

Nekad nešaubies, ka **neliela grupa citādi domājošo** var mainīt pasauli. Patiesība tikai tā arī notiek.
Margareta Mīda, Amerikāņu antropoloģe

Tava iespēja XXI gadsimtā - “**Eža kažociņa**” **stratēģija** („*Hedgehog concept*”, *Jim Collins*)

1. Ko es vēlos darīt un kas man tiešām patīk?
2. Vai es to spēju izdarīt labāk par citiem?
3. Kas un par ko man varētu maksāt?

Tendences pasaulē: pasaules vadošie ekonomisti uzskata, ka patlaban pasaule atrodas pārejas posmā no **Zināšanu ekonomikas** uz **Radošo ekonomiku**.

Inovācijas jēdziens

Inovācija ir **process**, kurā jaunas zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas izstrādes un tehnoloģijas tiek īstenotas **tirgū pieprasītā** un **konkurētspējīgā** precē vai pakalpojumā.

Ja **zinātne** ir process, kurā **nauda** tiek pārvērsta zināšanās, tad **inovācija** ir process, kurā **zināšanas** tiek pārvērstas naudā.

NB! Tās nav tikai **augstās tehnoloģijas**, bet gan radoša pieeja jebkurā, arī sociālo aktivitāšu jomā.

Inovācija ir: process, sadarbība, pārmaiņas, iespēja, spēja uzņemties risku, efektīvākais veids ceļā uz labklājību, zināšanu pārnesē, „degviela” ekonomikai, jauns domāšanas veids, dzīves veids.

Inovācijas veidi (OECD, Oslo Rokasgrāmata, 1992):

- ▶ **Produkta inovācija**
- ▶ **Procesa inovācija**
- ▶ **Organizatoriskā inovācija –**
 - *vadības sistēmas efektivitātes veicināšana*
 - *sadarbības tīklu optimizēšana* (piem., klientu apkalpošanas, izmantojot Skype)
- ▶ **Sociālā inovācija** (būtiski uzlabojumi sociālajā vidē)

Kā mājas govi iesaistīt ģimenes biznesā?

Latvijā sāk ražot tīrāmo līdzekli no govīs mēsliem (LETA, 18.01.2010.) – www.gavi.lv

XXI.gadsimta formulas sekmīgai pārvaldībai

Panākumi = „čujš” + „ņuhš” + „poņa”

I³ = intelekts x intuīcija x inovācija (Dr. J.Stabulnieks, Latvijas Tehnoloģiskais centrs)

dažādība -> radošums -> VĒRTĪBA -> Konkurētspēja

A.Einšteins: „Centies kļūt nevis par cilvēku, kam seko veiksmē, bet gan par cilvēku, kas rada vērtību”.

Mana un komandas loma organizācijas ilgtspējīga darbības modeļa izveidē

Kam es varu uzticēt savu ideju?

- Bailes visiem līdzīgas
- Ideju **nevajag** slēpt un turēt pie sevis!
- Runājot par savu ideju var tikai un vienīgi to uzlabot – uzklausot komentārus un ieteikumus
- Pats drošākais veids nosargāt ideju – to neīstenot!
- *Pliikai* idejai ir maza vērtība (<1%)

Radošuma avoti? Cik nopietni?

- Izgudrotāji
- Biznesa ideju autori
- “Pilnmēness autori”
- Radošo industriju pārstāvji
- Jaunieši
- Bezdarbnieki
- Arhitekti, mājsaimnieces..
- ...
- Mūsu priekšnieki, mūsu padotie
- Mēs paši!

Kādas kompetences nepieciešamas sekmīgai projekta attīstībai?

- ▶ Uzņēmējspēju
- ▶ Finanšu
- ▶ Administratīvā
- ▶ Mārketinga
- ▶ Komunikāciju
- ▶ **Saturiskā, idejiskā (tehnoloģiskā)**
- ▶ **Radošo industriju**
- ▶ **Starpnozaru sadarbības**

Vai tās var būt vienam cilvēkam!?

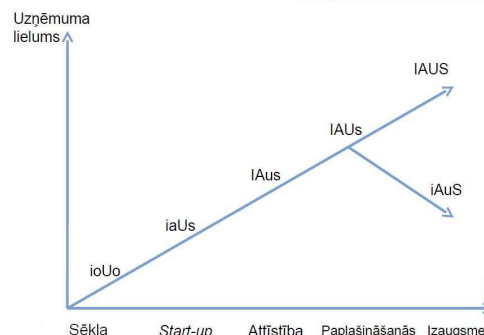
Komandas kodols

I – idejas cilvēks – ideju ģenerēšanas loma komandā

- A – administrators** – administratora loma komandā
U – uzņēmējs – stratēģijas plānotāja loma komandā
S – saliedētājs – komandas saliedētāja loma komandā

Komandas locekļu motivācija iesaistīties:

- **Finansiālā motivācija**
 - Tagadnes – algas veidā
 - Nākotnes – uzņēmuma daļu veidā (sviedru investīcijas)
- **Emocionālā motivācija**
 - Interesants projekts
 - Azarts pierādīt sevi
 - Statuss sabiedrībā

Garage 48 (Igaunija)

- ▶ Komandu veidošanas platforma
- ▶ No idejas līdz IT produktam 48 stundās
- ▶ Sākums – Igaunija (2010), vēlāk Ziemeļeiropa un Āfrika
- ▶ Vidēji 100 dalībnieki (30-40 idejas -> 12 – 15 idejas)

Interneta vietne: www.garage48.org

Kontakti Latvijā: Gunārs Grundštoks, gunars@ithouse.lv

Noziegumukarte.lv- interaktīva karte notikušo noziegumu izvietošanai

Kas ir šie 100 dalībnieki?

- 40 ideju autori
- 20 dizaineri
- 10 mobilo aplikāciju veidotāji
- 15 mārketinga speciālisti
- 10 uzņēmējdarbības attīstītāji

Vēl: finansisti, elektronīki, mākslinieki u.c.

Pasākuma struktūra

- Ierašanās un iepazīšanās
- **Ideju prezentācijas 90 sekundēs**
- Komandu izveide
- Labāko ideju atlase
- Darbs komandās
- **Ekspress mentorings**
- Prototipu izveide
- **Prototipu prezentācijas nakts**
- Ideju izvērtēšana un apbalvošana

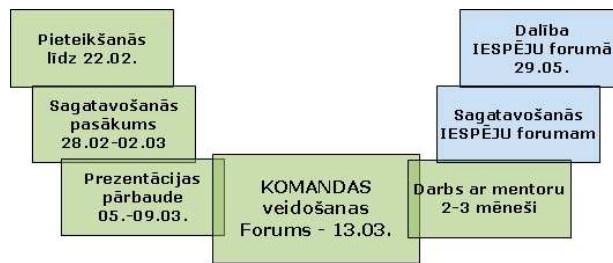
Kā uzaicināt?

- Organizācijas **profils** un **saikne** ar attīstības jautājumiem
- 1-2 **vietējie organizatori** (aktīvi sabiedrības pārstāvji)
- 2-3 potenciālie **sponsori - atbalstītāji**
- **Tehniskās prasības:**
 - ātrs un uzticams bezvadu internets,
 - telpa 200 cilvēkiem,
 - vieta 10 – 15 komandām,

- nakšņošanas un ēdināšanas pakalpojumi nedēļas nogalē

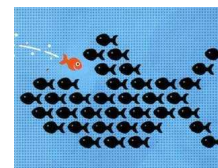
Birojnīca – kafejnīca darbam – www.biro.lv

Komandu veidošanas forums
www.connectlatvia.lv

Intrepeneur – „uzņēmējs” organizācijā

- ▶ Cilvēks ar uzņēmējspējām, kas strādā organizācijā kā darbinieks
- ▶ Koncentrējas uz radošumu un inovāciju
- ▶ Spēj īstenot ideju ar darba devēja atbalstu un resursiem
- ▶ Pārliecība, aizrautība un fokusēta enerģija

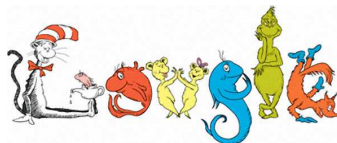

Pasaulē zināmākie piemēri

- ▶ **Steve Job** kopā ar **Apple** inženieriem izveidoja **Macintosh**
- ▶ **Ted Hoff** izgudroja **mikroprocesoru**, strādājot **Intel**
- ▶ **James Gosling** izstrādāja **Java programmēšanas valodu**, strādājot **Sun Microsystems**
- ▶ **Seamus Blackley** izveidoja **Xbox**, strādājot **Microsoft**
- ▶ **Ken Kutaragi** izgudroja **PlayStation** (Nr #1kopš 1994, veidojot 40% no **Sony** peļņas līdz 1998)
- ▶ **Spencer Silver** izgudroja **Post-It** līmlapināš **3M**

Google inovācijas kultūra

- Google inženieri kā ideju izstrādātāji
- 20% no kopējā darba laika
- Bez-budžeta “grouplets”
- Bieži - nav saistīti ar Google pamatbiznesu (piemēram, “nopirkt Īslandi”)
- “Googletts” iekš “Google Labs”/ Google blogos
- 20% laika projekti - Gmail, Google News, Google Talk, Orkut, Google Sky, Google Grant
-

Prezentācijas prasmju pilnveidošana atbalstītāju pārliecināšanai

KĀ PASNIEGT SAVU IDEJU? Vienkāršās patiesības:

- Nekad neuzgriez muguru auditorijai
- Runā skaidri un nelasi no slaidiem vai pierakstiem
- Gan slaidus, gan pierakstus izmanto tikai atslēgas vārdiem
- Zini, par ko runā!!!
- Zini, kas tevi klausās!

PREZENTĀCIJAS TEHNIKA I: ELEVATOR PITCH

Elevator Pitch nozīmē izmantot idejas autora rīcībā esošo īso laiku - **60sekundes**, lai aptuveni **130 vārdos** pārliecinātu investoru **par savas idejas piemērotību atbalsta saņemšanai**.

Tā ir **ieviešanas modeļa**, nevis idejas pārdošana! **Tēmas**, kas jāietver 60 sekundēs: 1) *Produkts*; 2) *Konkurētspējas priekšrocības*; 3) *Tirgus*; 4) *Konkurenti*; 5) *Biznesa modelis*.

Elevator Pitch piemērs: apaviem draudzīgs auto paklājiņš „Apavu paradīze”

- **Produkts** – apaviem draudzīgs paklājs ar jaunas paaudzes pretberzes pārklājumu, kas risina apavu amortizāciju braukšanas laikā
- **Konkurētspējas priekšrocības (pārākums)** – nav nepieciešama jaunu apavu iegāde, ērta lietošana

- **Tirgus** – auto vadītāji, jo īpaši – sievietes, ekskluzīvo auto tirgotāji
- **Alternatīvas/ konkurenti** – pret berzi izturīgi apavi, “auto čībiņas”, apavu papēžu plastmasas aizsargi
- **Biznesa modelis** – materiāla izstrāde, testēšana (sadarbībā ar zinātniekiem), patentēšana, ražošana un izplatīšana vairumtirdzniecības tīklā

KĀPĒC CILVĒKI PIEKRĪT KAUT KO DARĪT

1. Lai pelnītu naudu
2. Lai iegūtu laiku
3. Lai būtu ērtāk
4. Lai gūtu vairāk varas
5. Lai nosargātu savu īpašumu
6. Lai būtu stilīgš
7. Lai izvairītos no kritikas
8. Lai izmantotu izdevības
9. Lai nosargātu savu labo slavu
10. Lai vairotu drošību
11. Lai ietaupītu naudu
12. Lai ietaupītu laiku
13. Lai būtu populārāks
14. Lai iegūtu atzinību
15. Lai gūtu vairāk baudas
16. Lai būtu kā citi, kurus respektē
17. Lai izvairītos no konflikta
18. Lai vairotu individualitāti
19. Lai gūtu kontroli
20. Lai viņus pieņemtu

PREZENTĀCIJAS TEHNIKA II: PECHA KUCHA

Pecha Kucha (japāņu val., izrunā kā “pečakča”) - prezentācijas formāts (katram dalībniekam dotas tieši 6 minūtes un 40 sekundes jeb 20 slaidi, katrs 20 sekundes garš), piemērots publiskos pasākumos un sadarbības partneru un atbalstītāju piesaistei. Notiek arī Rīgā - <http://www.pecha-kucha.lv>.

PREZENTĀCIJAS TEHNIKA III: KAWASAKI 10-20-30

1. **Nosaukums** – kas Jūs esat un ko Jūs darāt
2. **Problēma** – ko Jūs piedāvājat atrisināt
3. **Risinājums** – ko Jūs pārdodat
4. **Ieviešanas modelis** – kā Jūs nodrošināsiet ilgtspēju
5. **Konkurētspējas priekšrocība** – unikalitāte, pārkums u.c.
6. **Mērķa grupa un mārketing** – kā Jūs uzrunāsit mērķa grupas
7. **Alternatīvas** – kādas ir viņu pozīcijas
8. **Komanda** – kāpēc Jūs to varēsiet
9. **Finanses** – cik daudz/ cik ilgi/ kas tālāk
10. **Šī brīža situācija** – ko Jūs līdz šim esat izdarījuši un sasnieguši

Tipiskās kļūdas

- Ideja nav pārdomāta
- Garš, nesaprotams un tehnisks izklāsts
- Trūkst atmiņā paliekoša nosaukuma
- Nereāli finanšu/ saturiskie pieņēmumi
- Nav pateikts, kāpēc prezentē (nauda? partneri?)
- Nepietiekami izvērtētas vajadzības un alternatīvas
- Nav apsvērta turpmāka darbība/ ilgtspējīga attīstība

Prezentāciju tehniskie aspekti

- Uzskaitījumos labāk ievēro skaitļus ne simbolus
- Verdana stils ir visērtāk lasāmais
- 6x6 vārdu likums
- Virsrakstus ieteicams necentrēt

Uz tumša fona gaišus burtus lasīt ir ērtāk, nekā otrādi

Sociālā uzņēmējdarbība – XXI gadsimta NVO ilgtspējas modelis reģionos

SOCIĀLĀ UZŅĒMĒJDARBĪBA = perspektīvs XXI gadsimta uzņēmējdarbības modelis reģionos

Radošums + NVO + UD = Sociālā uzņēmējdarbība, uzņēmējdarbība, kur sabalansēti sociālie un biznesa mērķi, risinot globālos izaicinājumus

“Latvijā ir daudzi cilvēki, kam ir augsts potenciāls kļūt par sociālajiem uzņēmējiem, tomēr valsts sistēma kopumā nav iedvesmojoša, lai korporatīvās sociālās atbildības jomā notiktu lielāka aktivitāte. Galvenais šķērslis - kopējā kapitālisma arhitektūra (uzņēmēji “dzenās” pēc peļņas).” (Nīderlandes sociālais uzņēmējs un ekonomists Marčello Palaci (Marcello Palazzi), 2009.gada 3.jūnijā)

VIDEO “Did You Know”- licensed by Karl Fisch, Scott McLeod, and XPLANE under a Creative Commons Attribution Non-Commercial Share-Alike license.

Globālie izaicinājumi

1. Ilgtspējīga attīstība un klimata izmaiņas
2. Tīrs ūdens
3. Populācija un resursi
4. Demokratizācija
5. Ilgtermiņa perspektīvas
6. IT saplūšana ar citām jomām
7. Plaša starp turīgiem un nabadzīgiem iedzīvotājiem
8. Veselības aspekti
9. Spēja (kapacitāte un kompetence) pieņemt lēmumus
10. Miers un konflikti
11. Sieviešu līdztiesības jautājumi
12. Starptautiskie organizētie noziegumi
13. Enerģētika
14. Zinātne un tehnoloģijas
15. Globālā ētika un vērtības

Sociāls modes zīmols MAMMU (www.mammu.lv)

- Sociāla kompānija MAMMU rada **darba vietas māmiņām**, kurām jāapvieno iztikas pelnīšana ar bērna audzināšanu

MAMMU ir sociāla biznesa modes zīmols, kurš darbojas saskaņā ar **Grameen principiem**:

- Mērķis ir nevis peļņas maksimizēšana, bet **cīņa pret kādu sabiedrību apdraudošu problēmu**.
- Mums **jāspēj sevi nodrošināt pašam**, nevis jādzīvo no ziedojumiem.
- Investori atgūst naudu, ko tie sākotnēji ieguldījuši, tomēr nekādas **dividendes netiek izsniegtas**.
- Kad sākuma investīcijas ir atmaksātas, **peļņa paliek pašā uzņēmumā**, lai tas varētu augt.
- Mēs strādājam ar **pēc iespējas mazāku kaitējumu videi**.
- Darbinieki saņem tādu algu, kādu tirgū par konkrētu darbu maksā, bet **darba apstākļi ir labāki**.
- ...tas **tiek darīts ar prieku**.

MAMMU vēstījums: kā sociālais bizness mēs esam **idejas nevis peļņas virzīti** un mūsu **mērķis ir radīt sociālu labumu māmiņām**.

Labdarības veikals „Otrā elpa” (www.otraelpa.lv)

“Mūsu misija ir veicināt **sociālo vērtību izpratni, pozitīvas sociālās izmaiņas, vides saudzēšanu**, kā arī būt par **sabiedrības izvēlētu** starpnieku labdarības projektu īstenošanā”

Salātu bārs “My Guru” (“Mans Guru”) ieguvis Eiropas Uzņēmējdarbības balvu 2011.gadā kategorijā “Sociāli atbildīga un iekļaujoša uzņēmējdarbība” www.manoguru.lt

Sociāla uzņēmuma pazīmes (Ziedot.lv pieeja)

- sociālos uzņēmumos **kontrolpaketes pieder labdarības organizācijām**. Peļņa => sociāliem mērķiem
- Sociālie uzņēmumi nodarbina tās **jūtīgās sabiedrības grupas**, kuras klasiskajam biznesam ne vienmēr ir interesantas (invalidi, pirmspensijas darbinieki vai jaunās māmiņas)
- Sociālie uzņēmumi **rada jaunas darba vietas un sniedz atbalstu sociāli jūtīgām grupām**
- Sociālie uzņēmumi sniedz arī **sociālus pakalpojumus**

Sociāla uzņēmuma pazīmes (Ziedot.lv piemērs)

- SIA „Ziedot.lv sociālais uzņēmums” darbojas kopš 2009.gada
- 70% - fondam „Ziedot”
- 30% - SIA „No Limits!” (iegulda grāmatvedības programmu)
- Uzņēmuma valde atalgojumu nesaņem
- Ja uzņēmums strādā ar peļņu, 70% no peļņas (fonda "Ziedot" daļa) tiks novirzīta labdarības fondam "Ziedot" labdarības projektu īstenošanai un palīdzības sniegšanai.
- Uzņēmuma darbībai netiek izmantoti ziedojumi.
- „Ziedot.lv sociālais uzņēmums” sniedz grāmatvedības pakalpojumus uzņēmumiem un īpaši labdarības organizācijām, kā arī sociāli jutīgu grupu apmācības un citu konsultāciju sniegšana.

Mobilās gludināšanas pakalpojumi – www.tvaikonis.lv

ABCD pieeja – darbs ar vietējiem resursiem ekonomisko aktivitāšu sekmēšanai

ABCD pieeja (Asset Based Community Development)

- **Indivīda un kopienas talantu, prasmju un citu resursu novērtējums un mobilizēšana** (nevis fokuss uz problēmām un vajadzībām)
- **Kopienas rosināta attīstība** vs ārējo faktoru ietekme (atbalsta organizācijas, programmas u.c.)

ABCD pieeja - sabiedrība pati rosina pārmaiņas!

1. Vēsturiski iedvesmas stāsti
2. Sociālā kapitāla atzīšana
3. Iedrošināšana piedalīties
4. Sabiedrības attīstības ekonomiskais modelis
5. Pilsoniskas sabiedrības gara stiprināšana

ABCD pieeja

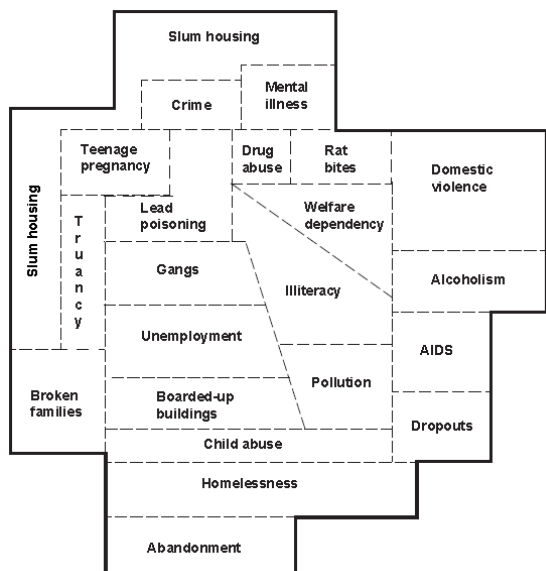
1. IEDVESMAS STĀSTI

2. INICIATĪVAS GRUPAS IZVEIDE

- § “Desants”, “Čempioni”, “Komanda”, “Triečienrupa”
- § kopienas **lideri**
- § citi kopienas attīstībā ieinteresētie **iedzīvotāji**
- § jābūt personiskai **motivācijai** (atzinība, izglītošanās iespējas, stipendija vai tml)

Misija: uzraudzīt, koordinēt un praktiski veikt kopienas kompetenču kartes izveidi

Kopienas vajadzību kartēšana

3. KOPIENAS KOMPETENČU KARTĒŠANA

- § **neformālo sociālo tīklu apzināšana** (resurss efektīvākai komunikācijai)
- § **indivīdu kompetenču kartēšana**
("3H" pieeja - sociālās prasmes, uzņēmējspējas, pedagoģiskās spējas, radošās prasmes)

4. ORGANIZĒTO STRUKTŪRU RESURSU KARTĒŠANA

Resursi, kas pieejami vietējās sabiedrības kontrolei

Indivīdu resursi

- spējas, talanti, kompetences
- individuālie komersanti
- mājražotāji
- Indivīdi un cilvēki ar īpašām vajadzībām

Organizatoriskie resursi

- Iedzīvotāju interešu grupas
- Uzņēmēju biedrības
- Bankas
- Kultūras institūcijas

4. ORGANIZĒTO STRUKTŪRU RESURSU KARTĒŠANA

Resursi, kas ir ārpus vietējās sabiedrības kontroles

Privātais un NVO sektors

- MVU
- Augstskolas
- Slimnīcas

Publiskais sektors

- Skolas
- Policija
- Bibliotēkas
- Ugunsdzēsēji
- Sociālie dienesti
- Sabiedriskās teritorijas

Kopienas institucionālie resursi

Centrā - kopienas kontrolē esošie resursi

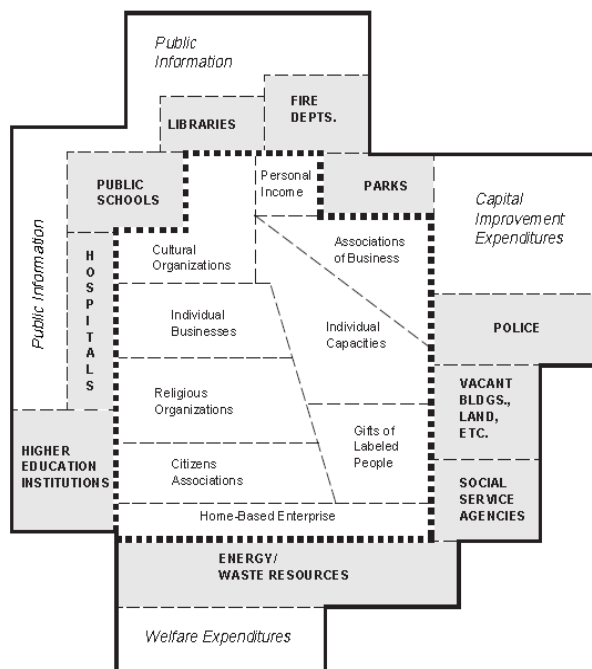
Pa vidu – resursi, kas ir ārpus kopienas kontroles

Malā – ārpus kopienas un tās kontroles esošie resursi

5. FIZISKO RESURSU KARTĒŠANA

Dabas un infrastruktūras resursi:

ūdens tilpnes
meži
pļavas, parki
ainavas
pulcēšanās vietas
ceļi

6. VIETĒJĀS EKONOMIKAS KARTĒŠANA

Uzdevums: izskaidrot sabiedrībai, kā veidojas vietējā ekonomika un kāda ir iedzīvotāju loma dzīves vietas pievilcības uzlabošanā

Kas būs kopienas attīstības dzinējspēks?

- Autoritāte
- Komanda
- Vīzija un motivācija

- Resursu mobilizēšana
- Neformālo sociālo tīklu uzrunāšana
- Dažādu paaudžu iesaiste
- Sabiedrības izglītošana un iesaiste

Aptaujas anketa kopienas individu kompetenču kartēšanai
<http://www.ipr.northwestern.edu/publications/papers/mcc.pdf>

101 aizbildināšanās, kas valda pār mums

1 Man nav laika	1 Šis nav īstais laiks
1 Manai idejai nevar dabūt finansējumu	1 <u>Varbūt nākamgad, e?</u>
1 Radošums man nepiemīt	1 Man tuvojas pensijas vecums
1 Esmu par jaunu un bez pieredzes	1 Citi mani darbi tiks iekavēti
1 Visapkārt ir par daudz birokrātijas	1 Nekas tāds iepriekš nekad nav darīts
1 Man jau tā ir daudz citu galvassāpju	1 Nezinu, ar ko sākt
1 Cietīs mana privātā dzīve	1 Mēģināju jau agrāk, nekas nesanāca
1 Man nav pietiekami stingra disciplīna	1 <u>Vispār vasara tuvojas..</u>
1 Man tas nav jādara	1 Gribu vienkāršot, ne sarežģīt dzīvi!
1 Kāds cits nozags manu ideju	1 Paļaujos uz veiksmi, gan tā pienāks!
1 Cilvēkiem nav pietiekama pirktspēja	

“Ceļa karte” jaunam sākumam

- 1 Izvēlies 3 pašus kaitinošākos/ atbilstošākos aizbildinājumus
- 1 Pārformulē apgalvojumus jautājumos, sākot ar vārdiem “Kā/ Ko es varētu..”

Piemērs: “Varbūt nākamgad?”

Ko es varētu darīt, lai sāktu jau šogad?

Cilvēkiem nav pietiekama pirktspēja

Kā es varētu dot papildus vērtību pakalpojumam?

- 1 Aprunājies ar domubiedriem un palūdz viņu skatījumu!
- 1 **PIECELIES & IZDARI kaut ko jau pirmajās 48 stundās!**

Biedrība „Zināšanu un inovācijas sabiedrība”

Kas mēs esam

Biedrība “ZINIS” izveidota 2009.gada jūnijā

- ▶ **Dibinātāji:** „inovācijas eņģeļi” - profesionāļi ar pieredzi inovācijas politikas ieviešanā
- ▶ **Misija:** „nest inovācijas gaismu reģionos” - sekmēt uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstību Latvijā
- ▶ **Sabiedrības mērķa grupas:** jaunieši, bezdarbnieki, pedagogi, radošo industriju pārstāvji, darba ņēmēji, uzņēmējdarbības uzsācēji, nevalstisko organizāciju pārstāvji
- ▶ **Ieskaties:** www.zinis.lv

Ko mēs piedāvājam NVO Latvijā

- ▶ **Bezmaksas radošas un iedvesmojošas vieslekcijas**¹ līdz 2h jebkurā Latvijas novadā – radošo izpausmju un uzņēmējdarbības gara rosināšanai dažādu sabiedrības grupu vidū
- ▶ **Intensīvas apmācību programmas** dažādām sabiedrības grupām par savu radošo resursu apzināšanu un pielietošanu materiālu un nemateriālu labumu gūšanai (iedvesmojoši labās prakses piemēri Latvijā)
- ▶ **Bezmaksas konsultatīvs atbalsts** inovatīvo ideju autoriem ideju agrīnās attīstības posmā

Mēs stāstām par..

- ▶ Radošuma un inovācijas loma – lai ko tu domā, domā CITĀDI!
- ▶ Mana un komandas loma biznesa vai sociālas idejas attīstībā
- ▶ Efektīvas prezentāciju tehnikas un uzstāšanās prasmju pilnveide
- ▶ Inovācijas kultūrvide uzņēmumā un organizācijā
- ▶ Radošo industriju loma konkurētspējas stiprināšanā
- ▶ Biznesa un ilgtspējīgas darbības modeļi XXI gadsimtā
- ▶ Par ko maksā indivīds XXI gadsimtā? Mūsdienu cilvēku paradoksālās vajadzības
- ▶ ABCD pieeja – darbs ar vietējiem resursiem ekonomisko aktivitāšu veicināšanai
- ▶ Sociālā uzņēmējdarbība – XXI gadsimta uzņēmējdarbības modelis reģionos
- ▶ Kā likt par sevi runāt – XXI gadsimta mārketinga instrumenti
- ▶ Risku pārvaldības karte publiskajā un privātajā sektorā
- ▶ Harizmas veidošana indivīda izaugsmei un konkurētspējai
- ▶ Atbalsta instrumenti Latvijā radošas uzņēmējdarbības attīstībai
- ▶ Radošās domāšanas metodes – radošu risinājumu izstrādei sociālā jomā un uzņēmējdarbībā
- ▶ Biznesa plāns atbalsta piesaistei
- ▶ Kā aizsargāt savu biznesa ideju?
- ▶ Praktiskie aspekti zināšanu ekonomikas ieviešanai novadā
- ▶ Viedā partnerība XXI gadsimtā
- ▶ Simulācijas spēle attīstības stratēģijas pilnveidošanai

Kādēļ mēs to darām?

Mēs zinām, ka **Latvija joprojām ir iespēju zeme** ikkatram tās iedzīvotājam, tādēļ vēlamies dot iespēju potenciāliem uzņēmējdarbības uzsācējiem un radošiem cilvēkiem izmantot mūsu vairāku gadu garumā uzkrātās zināšanas savu iekšējo resursu apzināšanai un pielietošanai materiālu vai nemateriālu labumu gūšanai.

Ieskaties: www.zinis.lv
Piezvani: 29203533 (Vita)

Uzraksti: zinis@zinis.lv
Seko Tviterī & Facebook: BiedribaZINIS

Biedrība kopš dibināšanas brīža (2009.gada) turpina iesākto sociālo programmu „Zināšanu eņģeļi Latvijas reģionos” – sniedzot 2h garas vieslekcijas sabiedriskā* kārtā. Uz tām var pieteikties, izpildot sekojošus kritērijus:

- 1) pasākuma rīkotājam jānodrošina dalībnieku kritiskā masa (vismaz 30 dalībnieki, maksimālais skaits nav ierobežots);
- 2) minimālais ilgums 1.5h (90min bez pārtraukuma);
- 3) tehniskais aprīkojums: projektors un nelielas skandas (tumbas). Ja plānots darbs komandās, tad piezīmju papīrs (viena A4 formāta lapa katrai komandai/ komandā max 5 cilvēki);
- 4) uz vieslekciju – meistarklasi rekomendējam aicināt dažādu sabiedrības grupu pārstāvjus - informācija un piemēri būs noderīgi visiem. Pirms tam noskaidrojiet, vai neesam jau bijuši Jūsu novadā!

Intereses gadījumā lūdzam rēķināties, ka iespējamā vieslekcija jāpiesaka vismaz 2-3 nedēļas iepriekš.

¹ ZINIS ekspertu laika brīvprātīgs ieguldījums, nepieciešams segt degvielas izdevumus